

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на правосъдието

ПРОЕКТ!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ – МИНИСТЪР НА ПРАВОСЪДИЕТО

ОТНОСНО: *проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане от Министерския съвет проект на Постановление за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието, приет с Постановление № 38 на Министерския съвет от 2015 г. (обн., ДВ, бр. 16 от 2015 г., изм.).

I. Причини, които налагат приемането на предложения проект на акт

В резултат на настъпилите изменения в законите и други нормативни актове е налице несъответствие на функциите на Министерството на правосъдието (МП), регламентирани в Устройствения правилник на Министерството на правосъдието (УПМП), приет с Постановление № 38 на Министерския съвет от 2015 г., (обн., ДВ, бр. 16 от 2015 г.). Освен това структурата на административните звена в МП не способства за оптимално изпълнение на неговите функции. За актуализиране на подзаконовия нормативен акт с оглед оптимизиране и регламентиране на реално осъществяваните дейности съгласно чл. 6, т. 1 от Закона за нормативните актове е необходимо да се подготви проект на постановление на Министерския съвет.

Необходимо е в съответствие със Закона за изменение и допълнение на Конституцията на Република България (обн., ДВ, бр. 100 от 2015 г.), както и със Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната

власт (обн., ДВ, бр. 28 от 2016 г.) да се отрази цялостно в УПМП отпадането на ангажиментите по управление на имуществото на съдебната власт, които с промените се предоставиха на пленума на Висшия съдебен съвет.

Следва да се отразят настъпилите промени, свързани с осъществявания в България до 2019 г. Механизъм за сътрудничество и проверка. С цел запазване на постигнатия напредък, продължаване на наблюдението на национално ниво и докладване пред обществеността с Постановление № 240 на Министерския съвет от 2019 г. (обн., ДВ, бр. 76 от 2019 г.) и неговите изменения беше създаден Национален координационен механизъм за върховенство на правото и Съвет за неговото прилагане, съпредседатели на който са министърът на правосъдието и представляващият Висшия съдебен съвет. В тази връзка е необходимо уреждане на съответните дейности на администрацията, подпомагаща министъра на правосъдието по ангажиментите, свързани със съпредседателството на Съвета и участието в заседанията на Висшия съдебен съвет.

Също така е необходимо отразяването в УПМП на реално осъществявани дейности, свързани с приемането, обработването и съхраняването на декларациите по чл. 49, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК) на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписване, спрямо които министърът на правосъдието се явява орган по назначаването съгласно § 2, ал. 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на ЗПК. Министерството на правосъдието следва да поддържа и публичния регистър на лицата, придобили юридическа правоспособност по чл. 297а, т. 6 от Закона за съдебната власт.

Считано от 1 август 2022 г. влезе в сила Регламент 2019/1111 на Съвета от 25 юни 2019 година относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни въпроси и въпроси, свързани с родителската отговорност, и относно международното отвлечане на деца (Регламент 2019/1111), който отмени Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по брачни дела и дела за родителска отговорност, по който МП е централен орган.

Необходимо е правилникът да отговори на задълженията на МП като орган по данните за съдимост в изпълнение на Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 година относно организацията и съдържанието на обмена на информация, получена от регистрите за съдимост, между държавите-членки; Решение 2009/316/ПВР на Съвета от 6 април 2009 година за създаване на Европейска информационна система за съдимост (ECRIS) в изпълнение на член 11 от Рамково решение 2009/315/ПВР; Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726. Считано от месец януари 2018 г. МП не поддържа Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел, като дейността се администрира от Агенцията по вписванията. Изменена беше Наредба № 8 от 2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост. Беше приета Наредба № Н-3 от 2023 г. за воденето, съхраняването и достъпа до информационната система за единна входна точка за запорите на движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на закон, и за организацията, правилата и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове. Бяха изменени чл. 618в, ал. 2 от Гражданския процесуален кодекс; чл. 760е от Търговския закон, чл. 9б от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП). Необходимо е съобразяване и на Регламент (ЕС) 2022/850 относно системата e-CODEX.

Дейността по информационната сигурност следва да се приведе в съответствие с чл. 3, ал. 2, т. 1 от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност, приета от Министерския съвет

(обн., ДВ, бр. 59 от 2019 г., изм.), като ще се извършва от отделен служител със специфични, нормативно определени задължения, а не от общо звено „Сигурност“, както досега.

Устройственият правилник следва да бъде приведен в съответствие със Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

Структурата и функционалните характеристики на отделни административни звена, определени в действащия УПМП, водят до затруднения в оперативното изпълнение на част от функциите и задачите на МП, от една страна, а от друга – до нужда от увеличаване капацитета на отделни звена, натоварени с редица нови задачи, произтичащи от актуализиране на законите и транспониране на директиви на Европейския съюз (ЕС) в националното законодателство на Република България. Съществуващата към настоящия момент щатна численост е недостатъчна за изпълнение на функциите и неоптимално разпределена, което налага извършване на структурни промени, подобро разпределение на административния капацитет и повишаване на кадровата обезпеченост на МП.

II. Цели на предложения проект на акт

С предложените изменения и допълнения на УПМП се цели:

- привеждане на подзаконовия акт в съответствие с измененията в други нормативни актове;
- оптимизиране на административната структура на МП;
- своевременно и пълноценно изпълнение на функциите на министерството.

III. Основни положения в проекта на акт

1. С проекта в УПМП се отразяват измененията във функционалната компетентност на МП в съответствие с действащото законодателство.

С оглед на актуализиране на функциите се предлагат промени по отношения на следните дирекции: „Финанси и бюджет“, „Взаимодействие със съдебната власт“, „Вътрешен одит“, „Канцелария“, „Съвет по законодателство“, „Стратегическо развитие и планиране“, „Електронно правосъдие и регистри“ и „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“.

Отразява се следващото от посочените по-горе промени в Конституцията и Закона за съдебната власт отпадане на ангажиментите по управление на имуществото на съдебната власт, които се осъществяваха от министъра на правосъдието, а с промените се предоставиха на пленума на Висшия съдебен съвет.

Урежда се приемането, обработването и съхраняването на декларациите по чл. 49, ал. 1 ЗПК на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписване, както и поддържането на публичния регистър на лицата, придобили юридическа правоспособност по чл. 297а, т. 6 от Закона за съдебната власт.

Прецизират се текстовете на разпоредбите от УПМП, касаещи дейността на дирекция „Вътрешен одит“ с оглед тяхното привеждане в съответствие със Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

Предлага се и актуализация на функциите на дирекция „Канцелария“ с оглед изменените приоритети, изпълнявани от дирекцията. В тази връзка е извършен анализ, въз основа на който е установена необходимост от изменение и допълнение на редица текстове във връзка с разпоредбите в актуалното законодателство и обвързаността им с функциите на дирекция „Канцелария“ и по-конкретно привеждането им в съответствие с

Административнопроцесуалния кодекс, Наредбата за административно обслужване, Наредбата за обмяна на документи в администрацията и Наредбата за Административния регистър. Наименованието на дирекцията се променя на „Административно обслужване“.

Прецизират се разпоредбите относно функционалната компетентност на дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“.

Подзаконовият акт се привежда в съответствие с измененията в Постановление № 240 от 24 септември 2019 г. за създаване на национален координационен механизъм за върховенство на правото и на съвет за неговото прилагане (обн., ДВ, бр. 76 от 2019 г.; загл. изм.), както и с решение от 15 септември 2023 г. Европейската комисия за прекратяване на осъществявания в България до 2019 г. Механизъм за сътрудничество и проверка, като напредъкът на България в областта на съдебната реформа и борбата с корупцията продължи да бъде оценяван в рамките на годишния цикъл на ЕС за върховенството на закона и редовните годишни доклади на Европейската комисия, както е в случая с всички останали държави – членки на ЕС. Регламентира се извършването на съответните дейности от администрацията, подпомагаща министъра на правосъдието по ангажиментите, свързани със съпредседателството на Съвета и участието в заседанията на Висшия съдебен съвет. Предлагат се промени в наименованието и функциите на дирекция „Стратегическо развитие и програми“. С промените се въвеждат и нови функции, с които се цели изричното регламентиране на извършваната от дирекцията дейност по осъществяване координация и комуникация с Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианската комисия) в процеса на изпълнението на международните ангажименти на България в сферата на върховенството на правото, както и координационната дейност на дирекцията по европейските механизми, относими към съдебната реформа и върховенството на правото (Годишен доклад на Европейската комисия за върховенството на правото, Механизъм за обусловеност от върховенството на правото, Процедура по чл. 7 от Договора за ЕС, Европейският семестър). Въвежда се и нова функция относно задължението на дирекцията да следи за напредъка в изпълнението на Приоритет 10 „Институционална рамка“ на Националната програма за развитие България 2030 в областите от компетентността на МП.

Предлага се прецизиране на разпоредбите относно функционалната компетентност на дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“ с цел привеждане в съответствие с влизането в сила на Регламент 2019/1111. Вследствие на това МП е определено за централен орган по Регламент 2019/1111, за което Европейската комисия е уведомена.

Прецизират се правомощията на дирекция „Електронно правосъдие и регистри“ (с променено наименование) във връзка с измененията на правната уредба на: съдебния статус на лицата; защитата на личните данни; юридическите лица с нестопанска цел; както и новата уредба на запорите на движими вещи, онлайн публични търгове, несъстоятелността на предприемача, системата e-CODEX, европейската заповед за запор, регистрите във връзка с мерките срещу изпирането на пари.

Обособява се в отделен раздел уредба на Служителя по мрежовата и информационната сигурност.

Предлагат се изменения и допълнения в изпълнение на препоръки на Главния инспекторат към Министерския съвет по отношение привеждане в съответствие с приетите нормативни промени, в частност със Закона за противодействие на корупцията, в сила от 06.10. 2023 г.

2. Подобрява се структурирането и организацията на работата на административни звена, за да се постигне баланс между ефективност, оптимизация и по-добро управление на ресурсите и повишаване на качеството на административните процеси.

Ефективното изпълнение на задълженията на служителите в преструктурираните дирекции ще бъде осигурено чрез вътрешно компенсирано преразпределение на нормативната численост на МП, както и чрез откриване на нови щатни бройки, които не могат да бъдат осигурени чрез вътрешно преструктуриране в рамките на общата щатна численост на МП, с цел осигуряване на необходимия административен капацитет.

Администрацията е обща и специализирана съгласно чл. 5 от Закона за администрацията. Общата администрация подпомага осъществяването на правомощията на органа на държавна власт като ръководител на съответната администрация, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване, а специализираната администрация подпомага осъществяването на правомощията на органа на държавна власт, свързани с неговата компетентност. В съответствие с чл. 12, ал. 1, т. 4, предложение второ от Наредбата за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията, при разработването и утвърждаването на длъжностното разписание задължително се спазват нормативи за численост на администрацията, като числеността на персонала в общата администрация следва да е до 30 на сто общата численост на персонала. Според т. 1 от същия член, числеността на лицата, заемащи ръководни длъжности, не може да надвишава 15 на сто от определената обща численост, като в общата численост на администрацията не се включват избраните длъжности (министър, зам.-министри).

Предвид гореизложеното се предлага промяна в общата численост и структура на МП. **Общата численост** на персонала на МП да възлиза на 284 щатни бройки (щ.бр.), както следва:

- Политически кабинет - 9 щ. бр., в т. ч. 3 заместник-министри, 1 началник на кабинета, 1 парламентарен секретар, 3 съветника към кабинета, директор на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“, в съответствие със задължителния минимум по чл. 12, ал. 1, т. 3, предложение последно от Наредбата за прилагане на класификатора на длъжностите в администрацията, а в процентно съотношение под нормативно установения минимум за МП – 14,15 щ. бр., което представлява до 5% от общата численост.

- на пряко подчинение на органа – 22 щ. бр., в т. ч. Звено „Служител по сигурността на информацията“ – 2 щ. бр., Дирекция „Вътрешен одит“ - 10 щ. бр., Инспекторат по чл. 46 от Закона за администрацията – 10 щ. бр. Длъжности на пряко подчинение на органа – 3 щ. бр., в т. ч. главен секретар, финансов контролор и служител по мрежова и информационна сигурност.

- обща администрация – 75 щ. бр.;

- специализирана администрация – 175 щ. бр.

По този начин е спазена разпоредбата на наредбата за съотношение между обща и специализирана администрация, като в случая съотношението е 26,5 % (при максимум 30 %), към 62,19 % при максимум 70 %. Спазен е изискуемият по закон процент за ръководни длъжности, изчислен на база общия брой ръководни позиции (без избраните длъжности) - 30 щ. бр., в т. ч. началниците на отдели, които се предвиждат след приемане на постановлението, което в процентно съотношение представлява 10,7 %.

Общата администрация се изменя по следния начин:

- Дирекция „Канцелария“ се преименува на Дирекция „Административно обслужване“ с непроменена щатна численост 13 щ. бр.;

- Дирекция „Правни дейности“ с непроменена щатна численост 10 щ. бр.;

- Дирекция „Управление на човешките ресурси“ с непроменена щатна численост 7 щ. бр.

- Дирекция „Управление на собствеността“ с досегашни 22 щ. бр. се разделя в две дирекции с цел осъществяване на по-добър контрол в отделните дейности с наименования: Дирекция „Управление на собствеността“ с 14 щ. бр. и Дирекция „Обществени поръчки“ с 8 щ. бр.

- Дирекция „Финанси и бюджет“ остава непроменена по структура и численост с 15 щ. бр.

- Дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ остава непроменена по структура и в съответствие с чл. 7, ал. 2 от Закона за администрацията, но намалена с 1 щ. бр. – директор, която преминава към политическия кабинет, в съответствие с чл. 28, ал. 2, предл. второ от Закона за администрацията.

Специализираната администрация се реорганизира така:

Инспекторатът на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт остава непроменен по структура, но с увеличена численост с 2 щ. бр.

С Решение № 431 от 30 юни 2025 г. Министерският съвет одобри проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за международния търговски арбитраж. На 2 юли 2025 г. законопроектът бе одобрен на първо гласуване от Комисията по конституционни и правни въпроси на Народното събрание. Законопроектът предвижда разширяване на обхвата на последващия административен контрол, осъществяван от министъра на правосъдието. Инспекторатът на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт ще може да извършва и случайни проверки без конкретен повод и ще има служебен достъп до електронния архив на всички висящи и приключили арбитражни дела. Наред със съществуващата възможност за издаване на задължителни указания до арбитражите, се въвежда и възможност министърът на правосъдието да разпорежи заличаване на арбитраж от регистъра при извършване на системни тежки нарушения на закона. Тези нови правомощия на министъра на правосъдието изискват допълнително кадрово обезпечаване на щатната численост на Инспектората с 2 щатни бройки.

Дирекция „Съвет по законодателство“ понастоящем изпълнява следните функции:

- изработва проекти на закони и подзаконови нормативни актове, свързани със съдебната система и с дейностите, които са в рамките на компетентността на министъра;

- при изработването на проекти на нормативни актове анализира стандартите и препоръките на Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианската комисия) и на Консултативния съвет на европейските съдии;

- подготвя становища относно конституционността и законосъобразността на проектите на закони и подзаконови нормативни актове преди внасянето им за разглеждане от Министерския съвет;

- подготвя по искане на председателя на съответната водеща комисия на Народното събрание становища по законопроекти, внесени от народни представители;

- участва в изработването на проекти на нормативни актове, с които се приемат мерки на национално ниво, необходими за изпълнението и прилагането на актове на ЕС;

- участва в проучването на резултатите от прилагането на законите и изготвя предложения за изменение и систематизиране на законодателството;

- подготвя становища по конституционни дела, по които страна е министърът, освен в случаите, в които министърът изрично е възложил подготовката на друга дирекция;

- подпомага подготовката на участието на министъра за заседанията на Министерския съвет съвместно с други дирекции, когато това е необходимо;

- участва в екипи за извършване на оценка на въздействие на проекти на нормативни актове съвместно с експерти от дирекции, които имат отношение към изготвяния проект;

- подпомага министъра при упражняване на правомощията му във връзка с разпределянето на субсидията за политическите партии и коалиции съгласно разпоредбите на Закона за политическите партии, като следи за настъпили промени в нормативната уредба, която е относима към планирането и разпределянето на държавните субсидии за политическите партии и коалиции;

- подпомага експертно дейността на изследователските екипи към Съвета за криминологични изследвания, включително им осигурява достъп до информацията от Единната информационна система за противодействие на престъпността, необходима за целите на конкретното изследване.

Изброените конкретни дейности не изчерпват ангажираността на дирекцията по отношение на изпълнението на дългосрочните цели и оперативните задачи на институцията. Експертите участват активно в изпълнението и отчитането на мерките от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, от компетентност на МП. Дирекцията предоставя информация относно напредъка на България в диалога с Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, въпросника на Европейската комисия за ефикасност на правосъдието (СЕРЕЈ), ежегодната подготовка на годишния Доклад за върховенство на правото в Европейския съюз и др. Дирекцията е ангажирана и с изпълнение на дейности по присъединителния процес на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), които включват изпълнение на ролята на водеща институция по препоръки на ОИСР, както и подготовката на проекти на нови нормативни актове за осигуряване на съответствие с препоръките. Дирекцията е ангажирана и с подготовката на законодателни изменения във връзка с Плана за изпълнение на препоръчаните действия, включени в приетия на 18 май 2022 г. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа, приет с Решение № 998 от 12 декември 2022 г. на Министерския съвет. Експерти от дирекцията са членове на Съвета по международно осиновяване при МП, както и на Експертната комисия за подпомагане дейността на Националния съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления, създаден по силата на Закона за подпомагане и финансова компенсация на пострадали от престъпления.

В изпълнение на основната си дейност експертите от дирекцията участват в подготовката на множество проекти на нормативни актове от компетентност на МП и в значителен брой работни групи, инициирани от други ведомства. В хода на дейността представителите на дирекцията изготвят заповеди, писма и др. кореспонденция, доклади, мотиви, проекти на решения на Министерския съвет, проекти на постановления на Министерския съвет, придружителни писма, проекти на изменителни актове, предварителни частични или цялостни оценки на въздействието, последващи оценки на въздействието и др. Експертите имат задължение да публикуват нормативните актове, изработени в МП, заедно с целия придружаващ пакет (проект на акт, мотиви, оценка на въздействието, становище на дирекция „Модернизация на администрацията“, справка по чл. 32 ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, справка по чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове) за провеждане на обществени консултации на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МП, като допълнително следят и публикуват всички постъпили становища по проектите на нормативни актове на Портала за обществени консултации. Представители на дирекцията участват съвместно с ръководството в обсъждането на проектите на нормативни актове от компетентност на МП в комисиите на Народното събрание и подготвят необходимите документи – изложение на ръководството пред съответната комисия, допълнителна информация, статистика и др. Дирекцията изготвя становища по преюдициални

запитвания съвместно с дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“, отговори до физически и юридически лица и институции, становища по постъпили запитвания по Закона за достъп до обществена информация и становища по въпроси, поставени от други дирекции в МП.

Анализът на дейността сочи, че с настоящата численост не може да се осигури постигане на изискуемите резултати и да се отговори на всички предизвикателства и очаквания. Към момента за изпълнение на възложените задачи недостигът се компенсира с периодично полагане на извънреден труд, което от своя страна води до прекомерната натовареност на служителите. В тази връзка е предвидено увеличение на щатната численост на дирекция „Съвет по законодателство“ с 5 щатни бройки с цел осигуряване на съответните дейности.

Дирекция „Стратегическо развитие и програми“ се преименува на Дирекция „Стратегическо развитие, програми и проекти“, оставайки непроменена по структура, но с намалена с 2 щ. бр. численост.

Дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“ остава непроменена по структура и численост.

Дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“ към момента се състои от 14 щ. бр. При анализ на дейността се установява, че дирекцията работи безпроблемно и изпълнява задачите си качествено и без забавяне, независимо че трайно незаети към 20 март 2025 г. са 2 щ. бр. В тази връзка е предвидено намаляване на щатната численост с 2 щ. бр., които да преминат към Дирекция „Съвет по законодателство“ с оглед мотивираната по-горе необходимост.

Дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ остава непроменена по структура и численост.

Дирекция „Електронно правосъдие и регистри“ изпълнява следните дейности по УПМП:

- организира и участва при разработването и актуализацията на дългосрочната стратегия на МП и на второстепенните разпоредители с бюджет в областта на информационните и комуникационните технологии, като ги съобразява с вътрешните и международните стратегически документи в областта на електронното управление и електронното правосъдие;

- отговаря за поетапното изпълнение на заложените цели в стратегическите документи и прилагането на вътрешната и международната нормативна база и стандарти в областта на информационната сигурност и киберсигурността;

- участва във вътрешни и международни проекти и програми, разработване на концепции, предложения за промени на нормативни документи, свързани с електронното управление и електронното правосъдие;

- организира планирането, изграждането и поддръжката на информационната инфраструктура на МП;

- отговаря за цялостната работоспособност на информационната инфраструктура, предоставяните вътрешни и външни информационни услуги, надеждното и сигурно съхранение на данни;

- оказва съдействие на служителите от МП във връзка с електронното управление;

- приема молби и издава свидетелства за съдимост на граждани, родени в чужбина или с неизвестно месторождение;

- изготвя справки за съдимост, поискани за служебни цели от съда, прокуратурата, органите на Министерството на вътрешните работи, следствието, местата за лишаване от свобода, ведомствата и др.;

- получава изпратените от съдилищата бюлетини, които завежда в азбучен контролен регистър и ги съхранява заедно с изготвените картони в картотеката;

- обработва постъпилите от чужди държави сведения за осъдени български граждани в чужбина и предоставя на други държави информация и копия на бюлетините за съдимост на чужди граждани, осъдени на територията на Република България;

- извършва удостоверяване с „APOSTILLE“ на актове на съдилищата и нотариусите в съответствие с Декларацията по чл. 6, ал. 1 от Хагската конвенция за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове от 1961 г. (в сила за Република България от 30 април 2001 г.);

- поддържа и води Единния регистър на медиаторите и на организациите, които обучават медиатори;

- води регистър на публичните услуги, извършвани от МП като администратор на лични данни по Закона за защита на личните данни;

- подпомага министъра при осъществяване на правомощията му по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, включително поддържа и води Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност, и специален регистър на чужденците към Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност.

В допълнение Дирекцията вече извършва и следните дейности:

- по Регламент (ЕС) № 655/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на процедура за европейска заповед за заповор на банкови сметки, с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела.

- съгласно чл. 3 от Наредба № Н-1 от 2024 г. регистърът по чл. 9б ЗМИП се води от министъра на правосъдието, а вписванията в регистъра се извършват от служители по регистрацията, определени със заповед на министъра на правосъдието. Възприета е практика за служител по регистрацията да се определят длъжностни лица по регистрацията (ДЛР) по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРЮЛНЦ), посочени със заповед на изпълнителния директор на Агенцията по вписванията, за срок от 45 дни. Дирекцията следи и докладва изтичането на срока и за всяко определено ДЛР, осигурява електронен подпис, профил и достъп и съдействие за изпълнение на възложените задължения. Осигурява се и обратна връзка и отговори на сигнали и жалби от потребителите на регистъра по чл. 9б ЗМИП. Командирането на ДЛР обаче е временно решение, което затруднява значително дейността на Агенция по вписванията, тъй като ангажира човешки ресурс, който работи по ЗТРЮЛНЦ.

- Дирекция ЕПР осигурява техническата поддръжка на Автоматизираната информационна система за производство по несъстоятелност и стабилизация, в това число поддържането на сървърите в изправност и постоянен мониторинг върху работоспособността им. Системата има изградена връзка с информационните системи на окръжните и апелативни съдилища в страната, но информацията и актовете в производството по настоятелност и стабилизацията на предприемача не е възможно да се прехвърля изцяло автоматизирано, поради което се осигурява съдействие на ДЛР и на съдилищата при получаването и обявяването на актове в Регистъра по несъстоятелност на предприемача по чл.760е от Търговския закон, в т. ч. осигуряване на обратна връзка със съдилищата за публикуване на актове в Регистъра по несъстоятелност на предприемачите.

Съгласно чл. 5 от Наредба № Н-1 от 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон, издадена от министъра на правосъдието (обн., ДВ, бр. 36 от 2025 г.), министърът на правосъдието определя със заповед служителите, които извършват действия по вписване и обявяване на актовете и обстоятелствата в регистъра, предоставяне на административни услуги от регистъра, както и служителите, които осъществяват контрол върху тези действия.

- В изпълнение на *Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 година за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN)*, с цел допълване на *Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726*, в двумесечен срок след влизане в експлоатация на системата (очаквано през юли 2025 г.), държавите членки са длъжни да подадат информация за наличните в регистрите за съдимост данни за осъдени на тяхна територия граждани на трети страни. В българския регистър за съдимост – ЦАИС „Съдебен статус“ са налице 40 000 записа, които следва да се подадат в двумесечния срок след влизането в експлоатация на ECRIS-TCN. За подаването на коректна информация е необходимо всеки запис да бъде прегледан относно начин на изписване на имената и проверка за наличен номер от регистър с пръстови отпечатащи AFIS, воден от Националния институт по криминалистика (НИК) към МВР.

На 26.11.2021 г. стартира наказателна процедура срещу Република България от Европейската комисия за неизпълнение на задълженията по обмен на данни за съдимост чрез Европейската информационна система за съдимост (ECRIS), произтичащи от Директива (ЕС) 2019/884 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изменение на Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета във връзка с обмена на информация за гражданите на трети държави и във връзка с Европейската информационна система за съдимост (ECRIS) и за замяна на Решение 2009/316/ПВР на Съвета (ОВ, L 151/143 от 7 юни 2019 г.). В доклада си Европейската комисия отчита факта, че Република България е сред страните, към които има отправени най-голям брой запитвания, но отчита, че към 2019 г. сме успявали да отговорим едва на 30-35% от получените запитвания. След въвеждане на ЦАИС „Съдебен статус“ през септември 2022 г. резултатите са значително подобрени, поради което наказателната процедура беше преустановена на 13 март 2025 г. Въпреки горното, дирекцията не може да отговори на почти 10% от получените запитвания. Изисква се ръчно обработване на данни на осъдени лица, често с повече от 5 присъди, които изискват неструктурираните данни да се подадат в структуриран вид, което е трудоемък процес, който следва да бъде обезпечен с човешки ресурс.

С горните мотиви се предвижда да се обособи специализиран отдел в състав от служители по регистрация за водене и вписване на данни, обявяване на актове и обстоятелства в регистрите, водени от МП, извършване на електронни административни услуги и др. относими дейности. В тази връзка е предвидено преименуване на Дирекцията от „Електронно правосъдие и регистри“ на „Информационни системи, дигитализация и електронни регистри“, и увеличение на щатната численост с 4 щатни бройки с цел осигуряване на съответните дейности.

Дирекция „Българско гражданство“ извършва експертен преглед преписките по молби за промяна на гражданството.

Постъпилите молби са: за 2022 г. - 20 825 бр., от които подадени 12 280 бр. в МП и 8545 бр. чрез дипломатически или консулски представителства в чужбина; за 2023 г. - 25 071 бр., от които подадени 11 848 бр. в МП и 13 223 бр. чрез дипломатически или консулски представителства в чужбина; за 2024 г. - 23 926 бр., от които подадени 10 366 бр. в МП и 13 560 бр. чрез дипломатически или консулски представителства в чужбина; от 01.01.2025 г. до 01.06.2025 г. - 3 854 бр., от които подадени 2027 бр. в МП и 1827 бр. чрез дипломатически или консулски представителства в чужбина.

Проведените за същия период интервюта в МП са: 2022 г. - 12 280 бр., в т.ч. 5070 бр. с лица, направили предварителна електронна резервация на дата и час за подаване на молба, и 7210 бр. с лица без предварителна резервация; 2023 г. - 11 848 бр., в т.ч. 5572 бр. с лица, направили предварителна електронна резервация на дата и

час за подаване на молба, и 6276 бр. с лица без предварителна резервация; 2024 г. - 10 366 бр., в т.ч. 5342 бр. с лица, направили предварителна електронна резервация на дата и час за подаване на молба, и 5024 бр. с лица без предварителна резервация; от 01.01.25 г. до 01.06.25 г. - 2 027 бр., в т.ч. 936 бр. с лица, направили предварителна електронна резервация на дата и час за подаване на молба, и 1091 бр. с лица без предварителна резервация.

Разгледаните преписки от Съвета по гражданството са: 2022 г. - 13 004 бр.; 2023 г. - 26 121 бр.; 2024 г. - 24 804 бр.; от 01.01.2025 г. до 01.06.2025 г. - 4 844 бр. По отношение на дейностите по подготовка на заседанията на Съвета по гражданството се установява, че към настоящия момент има приблизително 51 985 висящи преписки: през 2022 г. – 4 580 бр.; през 2023 г. – 21 465 бр.; през 2024 г. – 22 087 бр.; от 01.01 до 01.06.2025 г. – 3 853 бр. От тях около 27 700 са забавени преписки, по които министърът на правосъдието е следвало в срока по чл. 35, ал. 1 от Закона за българското гражданство, да направи предложение до вицепрезидента на Република България. В тази връзка следва да се отбележи, че натрупването на голям брой просрочени преписки е в резултат и на по-кратките срокове, въведени със Закона за изменение и допълнение на Закона за българското гражданство (обн., ДВ, бр. 21 от 2021 г.), които се оказаха недостатъчни за администрирането и проучването на кандидатите за българско гражданство. Във връзка със завишения контрол от страна на институциите по чл. 33, ал. 3 от Закона за българското гражданство при проверките на гражданите на трети държави, които желаят да придобият българско гражданство, определените по-кратки срокове се оказаха недостатъчни по отношение извършване на проверки и проучване на чужденци, които живеят в чужбина. Общият брой преписки за българско гражданство, с неприключили допълнителни проверки, възложени от Съвета по гражданството, поради възникнали съмнения относно достоверността на приложените документи, с които се удостоверява основанието за натурализация, а именно – български произход, е 3 018 бр. Проверките се осъществяват от Националния институт по криминалистика към МВР, чрез дирекция „Миграция“ – МВР и чрез дирекция „Консулски отношения“ при МВНР от съответните дипломатическите или консулските представителства на Република България в чужбина и след приключването им, преписките отново ще бъдат включени за разглеждане от Съвета по гражданството, след експертен преглед и оценка на резултатите от проверките.

Проблемът с големия брой постъпващи молби за промяна на гражданството, както и със забавеното разглеждане на преписките във връзка с българското гражданство, могат да бъдат преодоляни с нови щатни бройки, които да обезпечат изпълнението на обема от дейности и функциите на дирекция „Българско гражданство“. В тази връзка с проекта на акт се предвижда увеличение на щатната численост на дирекция „Българско гражданство“ с 4 щатни бройки с цел осигуряване на съответните дейности.

По отношение на *Дирекция „Международна правна закрила на детето и международни осиновявания“* не се предвижда промяна в наименованието, структурата, дейността и числеността.

На пряко подчинение на министъра са следните звена и служители:

Звено „Сигурност“ е обособено в съответствие с чл. 23 във връзка с чл. 20, ал. 4 от Закона за защита на класифицираната информацията и § 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на Закона за финансово управление и контрол на публичните средства. То включва служител по сигурността на информацията, главен експерт и младши експерт. След извършен анализ се идентифицират дейности, вменени на звено „Сигурност“, които следва да преминат към самостоятелен, пряко подчинен на министъра, служител по мрежова и информационна сигурност. В тази връзка е предвидено намаляване на щатната численост на звено „Сигурност“ от 3 на 2 щ. бр. и преименуването му в звено „Служител по сигурността на информацията“.

Дирекция „Вътрешен одит“ остава непроменена по структура и численост от 10 щ. бр., в съответствие с чл. 14, ал. 1, т. 4 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

Инспекторат по чл. 46 от Закона за администрацията остава непроменен по структура и численост от 10 щ. бр., в съответствие с чл. 6, ал. 3, т. 5 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи.

На пряко подчинение на министъра на правосъдието са *главният секретар, 1 щ. бр. финансов контролър и 1 щ. бр. служител по мрежова и информационна сигурност.*

Необходимото увеличение на щатната численост от общо 16 щ.бр. (както се посочи по-горе: 5 в дирекция „Съвет по законодателство“, 4 щ. бр. в преименуваната дирекция „Информационни системи, дигитализация и електронни регистри“; 2 щ. бр. за Инспектората по Закона за съдебната власт; 4 щ. бр. в дирекция „Българско гражданство“; 1 щ. бр. за служител по мрежова и информационна сигурност) се предвижда да се осигури **в съответствие с § 16** от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 15 от 2012 г., изм.), отчасти чрез вътрешно реструктуриране и отчасти чрез предоставени в отговор на изпратеното до всички министерства писмо с изх. рег. № 04-00-13/22.04.2025 г. щатове, както следва:

- прехвърляне на 2 щ. бр. от Дирекция „Взаимодействие със съдебната власт“;
- прехвърляне на 2 щ. бр. от Дирекция „Стратегическо развитие и програми“;
- прехвърляне на 1 щ. бр. от Звено „Сигурност“;
- компенсирана промяна от Министерството на вътрешните работи съгласно писмо рег. № 812100-9100/14.05.2025 г. – 2 щ. бр.;
- компенсирана промяна от Министерството на икономиката и индустрията съгласно писмо рег. № 04-14-18/02.05.2025 г. – 3 щ. бр.;
- компенсирана промяна от Министерството на иновациите и растежа съгласно писмо рег. № 04-13-14-2/16.05.2025 г. – 5 щ. бр.;
- компенсирана промяна от Изпълнителната агенция по лекарствата съгласно писмо от Министерството на здравеопазването с рег. № 04-14-20/28.05.2025 г.– 1 щ. бр.

По посочените причини се изменя приложението към член 11, ал. 2 УПМП относно числеността на персонала и се извършват изменения в устройствените правилници на ведомствата, от които се получават щатни бройки.

IV. Очаквани резултати от прилагането на проекта на акт

В резултат от предложените изменения и допълнения УПМП ще бъде приведен в съответствие с измененията в други нормативни актове и ще се оптимизира административната структура на Министерството на правосъдието. Ще бъдат регламентирани реално осъществяваните и дължимите дейности от администрацията на Министерството на правосъдието. Ще се направят стъпки за постигане на баланс между ефективност, оптимизация и по-добро управление на ресурсите и повишаване на качеството на административните процеси.

Друга очаквана последица от приемане на постановлението ще бъде задоволяване на кадровите нужди, което ще доведе до по-своевременно и пълно изпълнение на функциите на МП. Ще бъдат гарантирани правата на граждани, организации, държавни органи и лица, осъществяващи публични функции, които имат отношение към изброените дейности, извършвани от МП в рамките на правомощията му, включително и в административното обслужване и административните услуги.

V. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Необходимите разходи за персонал за допълнителните 11 щатни бройки в годишен размер са общо 1 453 600 лева, в т.ч. по разходен § 01-02 „Заплати и възнаграждения на персонала нает по служебни правоотношения“ – 607 200 лв.; § 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели“ – 200 400 лв., както и разходи в размер на 646 000 лв. за прилагане на чл. 19, т. 5 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация.

Изменението в Устройствения правилник се предвижда да влезе в сила от 1 август 2025 г., поради което за 2025 г. необходимите разходи са в размер на 336 500 лева за новите 11 щатни бройки и 161 500 лева за прилагането на чл. 19, т. 5 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация. Средствата за 2025 г. в общ размер на 498 000 лв. ще бъдат обезпечени чрез реструктуриране на разходите/трансферите по централния бюджет за 2025 г.

За 2026 г. и следващите години разходите в размер на 1 453 600 лв. ще бъдат предвидени по бюджета на Министерство на правосъдието в хода на бюджетната процедура.

В изпълнение на чл. 26, ал. 3 и ал. 4, предл. второ от Закона за нормативните актове проектът на постановлението се публикува на Портала за обществени консултации, като срокът за предложения и становища по него е по изключение 14 дни предвид на това, че по предложените промени в структурата на МП се предвижда централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN) да започне работа до края на месец август 2025 г., а доработката и въвеждането на новите функционалности на Автоматизираната информационна система за производство по несъстоятелност и стабилизация в изпълнение на промените в Търговския закон следва да бъде извършена през следващите няколко месеца, за които цели МП следва да е обезпечено с човешки ресурс.

В изпълнение на чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове по проекта на постановлението е извършена частична предварителна оценка на въздействието.

Проектът на акт не съдържа разпоредби, свързани с въвеждането на регулаторни режими.

С проекта на постановление не се въвеждат норми на европейското право, поради което не е приложена справка за съответствието му с него.

Проектът на постановление води до въздействие върху държавния бюджет за 2025 г. и следващите години, поради което е приложена финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на акт е съгласуван в съответствие с чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените становища са отразени съгласно приложената справка.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

С оглед гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерството на правосъдието.